

ВІДГУК-РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Галузеве машинобудування»
для підготовки докторів філософії з галузевого машинобудування
у Вінницькому національному аграрному університеті

Галузеве машинобудування є однією із найзатребуваних освітньо-наукових програм в Україні та світі, адже сучасні економічні реалії підтверджують, що машинобудування є базовою галуззю розвитку будь-якої країни, оскільки саме їй належить важлива роль в прискоренні науково-технічного прогресу. Машинобудування забезпечує засобами виробництва інші галузі економіки, тим самим сприяє оновленню та накопиченню капіталу. Крім того, машинобудування – це одна з провідних галузей, яка за вартістю продукції, інвестиційною привабливістю та кількістю зайнятих фахівців посідає одне з перших місць у структурі світової промисловості.

Незважаючи на значну роль машинобудівної галузі в економіці України, її розвиток супроводжується значними втратами виробничого і кадрового потенціалу, більше ніж дворазовим скороченням частки продукції машинобудування в промисловому виробництві, підвищенням собівартості продукції, зниженням активності в інноваційно-інвестиційній діяльності тощо. Причиною цього є диспропорційність в національній економіці, відсутність ефективних реформ, неможливість адаптації до умов ринку та освоєння нових ринків збуту. Трансформація галузевої структури продукції машинобудування відбувається на користь металомісткої продукції, а частка наукоємних високотехнологічних галузей має тенденцію до зменшення. Дефіцит фінансових ресурсів призводить до повільного вирішення проблем відновлення виробничого потенціалу галузі на основі використання інноваційних технологій і реалізації наукових розробок, подальшої зміни структури товарного виробництва й розвитку інвестиційного машинобудування, забезпечення конкурентоспроможності кінцевої продукції. У зв'язку із цим виникає необхідність розвитку наукоємного потенціалу за рахунок підготовки фахівців, які спроможні розробляти ефективно техніко-технологічне обладнання, сучасні технічні рішення та удосконалювати технологічні процеси.

Освітньо-наукова програма «Галузеве машинобудування» розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та повністю відповідає вимогам до підготовки доктора філософії, зазначених у «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р., зокрема пункту 27

абзацам 1-4, яким відповідають спеціальні (фахові) компетентності СК1, СК2 та СК3, що забезпечуються рецензованою освітньо-науковою програмою, а саме: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері галузевого машинобудування та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з галузевого машинобудування та суміжних галузей; здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів з галузевого машинобудування; здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

Зважаючи на факт, що подібні програми викладаються в багатьох університетах за кордоном та в Україні, у цій сфері відбувається постійна гостра конкуренція між різними навчальними закладами за потенційних здобувачів ступеня доктора філософії, тож галузеве аграрне спрямування підготовки докторів філософії з галузевого машинобудування, що забезпечується зокрема ОК5 «Сучасні машини та обладнання сільськогосподарського виробництва», ОК6 «Управління науковими та науково-технічними проектами з основами інтелектуальної власності» та усіма вибірковими компонентами, у регіоні, де сільське господарство є провідною бюджетоформуючою галуззю – є безперечно сильною стороною цієї освітньо-наукової програми, що забезпечує її унікальність. Зважаючи на європейську орієнтацію України, підготовка здобувачів вищої освіти третього рівня за освітньо-науковою програмою є актуальною та відповідає сучасним національним та європейським стандартам, що забезпечується ОК7 «Інноваційні тенденції світового сільськогосподарського машинобудування» та дозволяє досягти програмного результату: розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми галузевого машинобудування з врахуванням технічних, економічних та екологічних аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.

Рецензована освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії з галузевого машинобудування, оскільки поєднує як традиційні, так і сучасні (інноваційні) освітні технології: студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання. Значна увага приділена розвитку комунікаційних та лідерських

навичок, умінню працювати в команді, педагогічній майстерності; використанню сучасних інформаційних технологій та можливостей; самонавчання; залучення до консультування аспірантів визнаних фахівців-практиків у сфері галузевого машинобудування; безпосередня участь у виконанні держбюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт; підготовка публікацій у наукових фахових виданнях та виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних; підготовка дисертаційного дослідження.

Проведений аналіз програми показав, що вона логічно вибудована і достатня для забезпечення освітнього процесу з досягнення заявлених компетентностей здобувача. Програма достатня для формування фахівця, що має фундаментальну підготовку в області галузевого машинобудування, що має розвивати дослідницькі компетентності та здійснювати підготовку до побудови успішної кар'єри в наукових та освітніх організаціях.

Професор кафедри
механіки Національного
університету біоресурсів і
природокористування України,
академік Національної академії
аграрних наук України, д.т.н.,
професор

В.М. Булгаков

